

UJEDINJENE
NACIJE

Međunarodni sud za krivično gonjenje
lica odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-01-42-A

Datum: 15. april 2008.

Original: engleski

PRED ŽALBENIM VEĆEM

U sastavu: **sudija Andrésia Vaz, predsedavajuća**
sudija Mohamed Shahabuddeen
sudija Mehmet Güney
sudija Theodor Meron
sudija O-Gon Kwon

Sekretar: **g. Hans Holthuis**

Odluka od: **15. aprila 2008.**

TUŽILAC

protiv

PAVLA STRUGARA

JAVNA REDIGOVANA VERZIJA

**ODLUKA PO PONOVLJENOM ZAHTEVU ODBRANE ZA PRIVREMENO
PUŠTANJE NA SLOBODU IZ RAZLOGA SAOSEĆAJNOSTI**

Tužilaštvo:

gđa Helen Brady
gđa Michelle Jarvis
g. Xavier Tracol

Odbhana:

g. Goran Rodić
g. Vladimir Petrović

Prevod

1. Žalbeno veće Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (u daljem tekstu: Žalbeno veće, odnosno Međunarodni sud) rešava po poverljivom "Ponovljenom Zahtevu odbrane za privremeno puštanje na slobodu iz razloga saosećajnosti s poverljivim dodacima" (u daljem tekstu: Ponovljeni zahtev), koji je Pavle Strugar (u daljem tekstu: Strugar) podneo 9. aprila 2008. Kancelarija tužioca (u daljem tekstu: Tužilaštvo) je odgovorila 11. aprila 2008.¹ Strugar još uvek nije dostavio repliku, ali u svetlu hitnosti ove odluke, kao i činjenice da, uzimajući u obzir njene posledice, Strugaru neće biti naneta šteta nemogućnošću da dostavi repliku na Odgovor, Žalbeno veće će o ovom pitanju smesta odlučiti.

I. PROCEDURALNI KONTEKST

2. Dana 31. januara 2005. Pretresno veće II je Strugaru izreklo osuđujuću presudu u skladu sa članom 7(3) Statuta Međunarodnog suda (u daljem tekstu: Statut) za zločine napada na civile, uništavanje i hotimično nanošenje štete ustanovama namenjenim religiji, dobrotvornim svrhama i obrazovanju, umetnosti i nauci, istorijskim spomenicima i umetničkim i naučnim delima na osnovu člana 3 Statuta.² Strugaru je izrečena kazna od osam godina zatvora.³ Strugar je do sada odslužio više od polovine kazne koju mu je izreklo Pretresno veće.

3. Žalbeno veće trenutno rešava po žalbi na Prvostepenu presudu koju su dostavile obe strane u postupku.⁴ Rasprava po žalbama održaće se 23. aprila 2008. (u daljem tekstu: žalbena rasprava).⁵

4. Dana 2. aprila 2008. Žalbeno veće je odbilo prethodni Strugarov zahtev za privremeno puštanje na slobodu iz razloga saosećajnosti koji se odnosi na zdravstveno stanje njegove

¹ Odgovor Tužilaštva na Ponovljeni zahtev odbrane za privremeno puštanje na slobodu iz razloga saosećajnosti, dostavljen poverljivo 11. aprila 2008. (u daljem tekstu: Odgovor).

² *Tužilac protiv Pavla Strugara*, predmet br. IT-01-42-T, Presuda, 31. januar 2005. (u daljem tekstu: Prvostepena presuda), par. 478.

³ *Ibid.*, par. 481.

⁴ Najava žalbe odbrane, 2. mart 2005. i Žalbeni podnesak odbrane, 8. juli 2005; Odgovor odbrane, 27. juni 2005; Replika odbrane na podnesak respondentu, 1. septembar 2005; Najava žalbe Tužilaštva, 2. mart 2005. i Žalbeni podnesak Tužilaštva, 17. maj 2005; Replika Tužilaštva na podnesak respondentu, 17. avgust 2005; *Addendum* Tužilaštva vezan za nedavnu sudsку praksu u skladu s Nalogom od 23. avgusta 2007; 1. oktobar 2007. (pod zajedničkim nazivom: Žalbe).

⁵ Nalog o rasporedu žalbene rasprave, 29. januar 2008, str. 2.

Prevod

sestre i brata.⁶ Žalbeno veće je odlučilo da Strugar nije dokazao postojanje posebnih okolnosti u smislu pravila 65(I)(iii) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (u daljem tekstu: Pravilnik), odnosno zbog toga što lekarska dokumentacija koju je Strugar dostavio "ne ukazuje na to kako se bolesti i starost mogu okvalifikovati kao ozbiljna kriza, [niti pokazuje] da se zdravstveno stanje Strugarove sestre i brata može opisati kao opasno po život".⁷

II. MERODAVNO PRAVO

5. U skladu s pravilom 65(I) Pravilnika, osuđeni može uložiti zahtev za privremeno puštanje na slobodu na određeno vreme. Na osnovu pravila 107 Pravilnika, celo pravilo 65 primenjuje se, *mutatis mutandis*, na zahteve upućene Žalbenom veću u skladu s ovom odredbom.⁸ Pravilo 65(I) Pravilnika tako predviđa da Žalbeno veće može da odobri privremeno puštanje na slobodu ukoliko se uverilo (i) da će se žalilac, ako bude pušten, pojaviti na žalbenom pretresu, odnosno da će se predati u pritvor po isteku određenog roka, kako već bude slučaj; (ii) da žalilac, ako bude pušten, neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svedoka ni bilo koje drugo lice, i; (iii) da postoje posebne okolnosti koje opravdavaju takvo puštanje. Ti uslovi moraju se razmatrati kumulativno.⁹ Žalbeno veće podseća da "o tome da li žalilac ispunjava te uslove treba odlučivati na osnovu kriterijuma najveće verovatnoće, a Žalbeno veće, ocenjujući uverljivost dokaza, treba da uzme u obzir činjenicu da je pojedinac već osuđen".¹⁰

⁶ Zahtev Odbrane za privremeno puštanje na slobodu iz razloga saosećajnosti s poverljivim dodacima, dostavljen poverljivo 18. marta 2008. (u daljem tekstu: Prvi zahtev); Odluka po Zahtevu odbrane za privremeno puštanje na slobodu iz razloga saosećajnosti, donesena poverljivo 2. aprila 2008. (s javnom redigovanom verzijom istog datuma) (u daljem tekstu: Odluka od 2. aprila 2008).

⁷ Odluka od 2. aprila 2008., par. 13. (izostavljene fusnote).

⁸ Uporedi *Tužilac protiv Fatmira Limaja i drugih*, predmet br. IT-03-66-A, Odluka po Zahtevu u ime Haradina Bale za privremeno puštanje na slobodu, 14. februar 2008. par. 4.

⁹ *Tužilac protiv Dragana Zelenovića*, predmet br. IT-96-23/2-ES, Odluka po Zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu, 21. februar 2008, par. 3; *Tužilac protiv Radoslava Brđanina*, predmet br. IT-99-36-A, Odluka po Zahtjevu Radoslava Brđanina za privremeno puštanje na slobodu, 23. februar 2007. (u daljem tekstu: Odluka u predmetu *Brđanin*), par. 5; *Tužilac protiv Stanislava Galića*, predmet br. IT-98-29-A, Oduka po molbi odbrane za privremeno puštanje na slobodu Stanislava Galića, 23. mart 2005. (u daljem tekstu: Odluka u predmetu *Galić*), par. 3; *Tužilac protiv Darija Kordića i Marija Čerkeza*, predmet br. IT-95-14/2-A, Odluka po zahtjevu Marija Čerkeza za privremeno puštanje na slobodu, 12. decembar 2003. (u daljem tekstu: Odluka u predmetu *Kordić i Čerkez*), par. 10.

Prevod

III. DISKUSIJA

A. Argumenti strana u postupku

6. U svom Ponovljenom zahtevu Strugar tvrdi da se od Odluke od 2. aprila 2008. zdravstveno stanje njegove sestre "pogoršalo".¹¹ [REDIGOVANO] Strugar takođe tvrdi da izjava u Lekarskom izveštaju od 8. aprila 2008. o neizvesnosti dužine života njegove sestre može značiti samo to da ona umire.¹² Stoga, on tvrdi da se postojeće okolnosti u potpunosti mogu okvalifikovati kao "ozbiljna kriza", te da kao takve ispunjavaju uslove postojanja "posebnih okolnosti" iz pravila 65(I)(iii) Pravilnika.¹³

7. U vezi sa uslovima iz pravila 65(I)(i) i 65(I)(ii) Pravilnika Strugar ponavlja da je tokom svog ranijeg privremenog boravka na slobodi u potpunosti poštovao sve uslove koje mu je postavio Međunarodni sud.¹⁴ Kao Dodatak 2 svom Ponovljenom zahtevu prilaže garancije Republike Srbije (u daljem tekstu: državne garancije)¹⁵ i navodi adresu na kojoj namerava da boravi za vreme privremenog boravka na slobodi, ako njegov zahtev bude odobren.¹⁶ Pored toga, on tvrdi da je zbog njegove starosti i zdravstvenog stanja "bilo kakva mogućnost njegovog bega praktično nemoguća" i ostavlja "malo prostora za strah da će, ako bude pušten na slobodu, predstavljati [...] opasnost za bilo koju žrtvu, svedoka ili bilo koje drugo lice".¹⁷

8. U svetu gorenavedenog, Strugar traži da bude pušten na slobodu na "period od najviše deset (10) dana od dana kada Žalbeno veće o tome doneće odluku, pod istim uslovima pod kojim mu je ranije odobren privremeni boravak na slobodi i/ili pod uslovima koje odredi Žalbeno veće jer ih smatra potrebnim i primerenim".¹⁸

¹⁰ Odluka u predmetu *Limaj*, par. 5; Oduka u predmetu *Galić*, par. 3; *Tužilac protiv Blagoja Simića*, predmet br. IT-95-9-A, Odluka po zahtevu Blagoja Simića na osnovu pravila 65(I) za privremeno puštanje na slobodu na određeno vreme radi prisustva parastosu za oca, 21. oktobar 2004. (u daljem tekstu: Odluka u predmetu *Simić* od 21. oktobra 2004.), par. 14.

¹¹ Ponovljeni zahtev, par. 5. U 6. paragrafu Ponovljenog zahteva Strugar tvrdi da je saznao da se zdravstveno stanje njegove sestre "ozbiljno pogoršalo od kada je podnet Prvi zahtev".

¹² *Ibid.*, par. 8.

¹³ *Ibid.*, par. 9. koji se odnosi na Odluku po molbi za privremeno puštanje na slobodu, u predmetu *Tužilac protiv Milorada Krnojelca*, predmet br. IT-97-25-A, 12. decembar 2002. (u daljem tekstu: Odluka u predmetu *Krnojelac*).

¹⁴ *Ibid.*, par. 11.

¹⁵ Žalbeno veće konstatuje da je ovaj dokument pogrešno naslovljen na Pretresno veće Međunarodnog suda.

¹⁶ Ponovljeni zahtev, par. 13.

¹⁷ *Ibid.*, par. 11-12.

¹⁸ *Ibid.*, par. 15.

Prevod

9. Tužilaštvo se ne protivi Ponovljenom zahtevu, ali tvrdi da bi bio "primeren period od najviše tri dana za boravak u Srbiji i dva dana za put (po jedan dan u svakom pravcu)".¹⁹ Pored toga, Tužilaštvo predlaže spisak uslova pod kojim bi bio odobren zahtev za privremeno puštanje na slobodu.²⁰

B. Analiza

10. Kao što je pomenuto ranije u tekstu i u Odluci od 2. aprila 2008. "[s]pecifičnost žalbene faze odražava se u pravilu 65 (I)(iii) Pravilnika, koje predviđa jedan dodatni kriterij, tj. da 'postoje posebne okolnosti koje opravdavaju takvo puštanje'".²¹ U situaciji u kojoj se podnosi molba za privremeno puštanje na slobodu u očekivanju žalbenog postupka, Žalbeno veće zaključuje da posebne okolnosti zasnovane na humanim razlozima i saosećanju postoje kada za to postoji ubedljivo opravdanje kao što je neka zdravstvena potreba ili pomen povodom smrti nekog bliskog člana porodice podnosioca zahteva.²² Osim toga, Žalbeno veće je odobravalo privremeno puštanje na slobodu radi posete bliskom članu porodice "izuzetno lošeg zdravlja čija smrt može nastupiti svakog časa".²³

11. Iako nema potrebe nagađati da li je Strugarova sestra smrtno bolesna, Lekarski izveštaj od 8. aprila 2008. jasno upućuje na to da se njeno zdravstveno stanje drastično pogoršava. Stoga, Žalbeno veće prihvata da konkretne dijagnoze i simptomi opisani u Lekarskom izveštaju od 8. aprila 2008, kao i činjenica da je Strugarova sestra u poodmaklim godinama, predstavljaju ubedljivo opravdanje u svrhu odlučivanja o tome da li postoje posebne okolnosti iz pravila 65(I)(iii) Pravilnika. Žalbeno veće se, stoga, uverilo da je zadovoljen taj konkretni uslov iz pravila 65(I).

12. Žalbeno veće se takođe uverilo da će se Strugar, ako bude pušten na slobodu, predati u pritvor po isteku određenog perioda na koji je privremeno pušten na slobodu i doći na žalbenu raspravu zakazanu za 23. april 2008. S tim u vezi, Žalbeno veće konstatuje da je Strugar doista

¹⁹ Odgovor, par. 2.

²⁰ Ibid., par. 3.

²¹ Odluka od 2. aprila 2008., para 11, u kojoj se citira Odluka u predmetu *Brđanin*, gde se citira Odluka u predmetu *Simić* od 21. oktobra 2004.

²² Odluka od 2. aprila 2008., para 12, koja se poziva na Odluku u predmetu *Brđanin*, par. 6; Odluku u predmetu *Limaj i drugi* od 1. septembra 2006, str. 1; Odluku u predmetu *Simić* od 5. maja 2006, str. 3; Odluku u predmetu *Limaj i drugi* od 20. aprila 2006, str. 2; Odluku u predmetu *Galić*, par. 15; Odluku u predmetu *Simić* od 21. oktobra 2004, para 20; vidi i slijedeće u ovom predmetu: Odluka po "Podnesku odbrane: Zahtev odbrane za privremeno puštanje na slobodu radi pružanja lekarske pomoći u Republici Crnoj Gori", 16. decembar 2005, str. 2.

²³ Uporedi Odluka u predmetu *Krnojelac*, str. 3, Odluka u predmetu *Kordić i Čerkez*, par. 12.

Prevod

poštovao uslove koji su mu nametnuti u prethodnim odlukama Međunarodnog suda, uključujući i one donesene u žalbenom delu postupka.²⁴ Isto tako, Žalbeno veće se uverilo da Strugar neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svedoka ili bilo koje drugo lice. Na kraju, Žalbeno veće je primilo zadovoljavajuće državne garancije i dopis zemlje-domaćina da se ne protivi odluci o privremenom puštanju na slobodu.²⁵

13. S obzirom na trajanje privremenog boravka na slobodi, Žalbeno veće smatra da je zatraženi period od deset dana neopravdano dugačak i da se ne poklapa s rasporedom ovog žalbenog postupka, odnosno datumom žalbene rasprave. Žalbeno veće odlučuje da Strugar treba da bude pušten na slobodu na period do šest dana, uključujući dva dana za putovanje, počevši od dana nakon donošenja ove odluke ili čim to bude praktično izvodivo, ali u svakom slučaju, najkasnije do 17. aprila 2008.

IV. DISPOZITIV

14. Iz gorenavedenih razloga, Žalbeno veće **DELIMIČNO ODOBRAVA** Ponovljeni zahtev i **NALAŽE** da se Strugar privremeno pusti na slobodu na gorenavedni period pod sledećim uslovima:

1. Strugara će holandske vlasti sprovesti na aerodrom Schiphol u Holandiji 16. aprila 2008. ili čim to bude izvodivo, ali u svakom slučaju, najkasnije do 17. aprila 2008;
2. Na aerodromu Schiphol, Strugar će biti privremeno predat pod nadzor predstavnika Vlade Republike Srbije, u skladu s paragrafom (c) državnih garancija;
3. Period privremenog boravaka na slobodi počeće kada Strugar bude predat pod nadzor ovlašćenog predstavnika Vlade Republike Srbije, a završiće se njegovim povratkom pod nadzor holandskih vlasti, odnosno najkasnije 21. aprila 2008;

²⁴ Odluka po "Podnesku odbrane: Zahtev odbrane za privremeno puštanje na slobodu radi pružanja lekarske pomoći u Republici Crnoj Gori", 16. decembar 2005., str. 3-6.

²⁵ Pismo Zamenika šefa protokola Ministarstva spoljnih poslova, 14. april 2008, br. DKP-2008/187.

Prevod

4. Na povratku će Strugara u avionu pratiti ovlašćeni predstavnici Vlade Republike Srbije koji će Strugara predati pod nadzor holandskih vlasti na aerodromu Schiphol; holandske vlasti će potom Strugara odvesti nazad u Pritvorsku jedinicu Ujedinjenih nacija u Hagu, Holandija (dalje u tekstu: PJUN);
5. Za vreme privremenog boravka na slobodi, Strugar se mora pridržavati sledećih uslova, a organi vlasti Republike Srbije dužni su da se postaraju za njihovo poštovanje:
 - a. Strugar će boraviti na adresi navedenoj u paragrafu 13 Ponovljenog zahteva;
 - b. Strugar će ostati u granicama teritorije Republike Srbije i pod nadzorom beogradske policije;
 - c. Strugar će predati svoj pasoš policijskoj stanici u svom mestu boravka u Beogradu;
 - d. Strugar neće ni na koji način kontaktirati niti uticati ni na jednu žrtvu ili potencijalnog svedoka, odnosno, neće ni na koji drugi način ometati vođenje postupka ili sprovođenje pravde;
 - e. Strugar neće o svom predmetu razgovarati ni s kim, uključujući sredstva javnog informisanja, izuzev sa svojim braniocima i bliskim članovima svoje porodice;
 - f. Strugar će se pridržavati svakog daljeg naloga Žalbenog veća kojim se izmene uslovi privremenog puštanja na slobodu ili kojim se ono ukine;
 - g. Strugar će se strogo pridržavati svih uslova koje postave vlasti Republike Srbije, nužnih da bi te vlasti mogle da ispoštuju svoje obaveze na osnovu ove odluke;
 - h. Strugar će se 21. aprila 2008. vratiti u PJUN.

Prevod

15. Žalbeno veće dalje **TRAŽI** od Vlade Republike Srbije da preuzme odgovornosti za sledeće:

1. sve troškove prevoza s aerodroma Schiphol do Beograda i natrag;
2. ličnu bezbednost i zaštitu Strugara dok traje privremeni boravak na slobodi;
3. da odmah izvesti sekretara Međunarodnog suda o sadržaju svih eventualnih pretnji bezbednosti Strugara, uključujući detaljne izveštaje o istrazi u vezi s takvim pretnjama;
4. da, na zahtev Žalbenog veća ili strana u postupku, obezbedi sva sredstva saradnje i komunikacije između strana u postupku i obezbedi poverljivost svih komunikacija te vrste;
5. da bez odlaganja Strugara liši slobode ako pokuša da pobegne sa teritorije Republike Srbije ili ako prekrši bilo koji od uslova privremenog puštanja na slobodu navedenih u ovoj odluci, te da o svakom eventualnom kršenju tih uslova smesta izvesti Sekretarijat Međunarodnog suda i Žalbeno veće; i
6. da, u vezi sa svim eventualnim sadašnjim ili budućim postupcima vezanim za Strugara u Republici Srbiji, poštuje primat Međunarodnog suda.

16. Na kraju, Žalbeno veće **UPUĆUJE** sekretara Međunarodnog suda, kako sledi:

1. da se konsultuje sa holandskim vlastima i vlastima Republike Srbije u vezi s praktičnim aranžmanima za privremeno puštanje Strugara na slobodu;
2. zatraži od vlasti države/država kroz koje Strugar prolazi da:
 - a. drže Strugara pod nadzorom sve vreme tranzita na aerodromu dotične države/država; i
 - b. uhapse i pritvore Strugara do povratka u PJUN ukoliko pokuša da pobegne za vreme putovanja.

Prevod

Sastavljen na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu se merodavnim smatra tekst na engleskom.

Dana 15. aprila 2008.
U Hagu, Holandija

/potpis na originalu/
sudija Andréia Vaz,
predsedavajuća

[pečat Međunarodnog suda]